

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 276. — ŠTEV. 276.

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 25, 1921. — PETEK, 25. NOVEMBRA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

HARDING PODPISAL PROTIPIVSKO PREDLOGO

ZDRAVNIKI SO SEDAJ IZGU BILI PRAVICO PREDPISOVATI PIVO V ZDRAVILNE SVRHE. — NOVA POSTAVA PREPOVEDUJE PREISKOVANJE STANOVANJ BREZ VARANTA. USTAVNOST PROTIPIVSKE PREDLOGE.

Washington, D. C., 24. nov. — Predsednik Harding je podpisal včeraj proti-medicinsko pivsko predlogo, katerim dejaniem se je avtomatično razveljavilo regulacije zdravniškega departmента, ki so dovoljevale zdravnikom predpisovati pivo v zdravniške svrhe.

Predloga je prišla v Belo hišo iz Kapitola preko zdravniškega departmента, kjer so jo pregledali juridični izvedenci, a pred podpisom predsednika ni bilo treba nobenega odloka glede ustavnosti predloga, kar znači, da niso uradniki zdravniškega departmента dvignili vprašanja ustavnosti.

Sprejem Willis-Campbell predloga, ki je drugače znana kot protipivska-predloga, — znači nov korak v smeri proti izvedenju postave, — je rekel danes prohibicijski komisar Haynes. — Obžalovanja vredno je, da so imeli nekateri pivovarnarji in lekarji toliko upanja, da predsednik ne bo podprial predloga, da so plačali davke ter napotili lekarjarje, da so kupili davku podvrženo pivo v medicinske svrhe. Na temelju postave ni mogoče vrniti tega plačanega davka.

Postava tudi emejuje delevnosti onih maloštevilnih zdravnikov, ki so dajali recepte za žgano pijačo ljudem, ki niso bili dejanski potrebnii pijače ter jači tudi roke departmanta v postopanju z omimi medicinsksimi preparati na javnem trgu, kateri se je uporabljalo v pitne svrhe.

Nobenih zadreg v izvedenju prohibicije ni pričakovati od dolobe, ki nalaga kazni in celo zapori uradnikom, ki preiskujejo stanovanja in drugo privatno lastnino brez varanta, na malicijozem način ter brez zadostnega vzroka. Uradnike se je obvestilo, da ne smejo preiskovati stanovanj brez varantov in nobenega

NADALJNI KEVAVI NEMIRI V INDIJI.

London, Anglija, 21. novembra. — Nemiri, ki so se pretekli četrtek završili v Bombaju, ko je dospel tjakaj princ iz Walesa, so se ponovili v petek in soboto. — Kljub temu pa se ni bati za osebno varnost princa, ker so nemiri omejeni na mestni del, kjer stanejo le domačini. Nemiri v soboto so se odigrali pred neko bar vilnico ter se končali, ko so čete pričele streljati v množico ter zadele več ljudi. Povzročitelji nemirov so pristaši preroka Ghandija, ki je zelo razburjen radi dogodkov, do katerih je prislo. On pridružuje namreč le pasiven odpor proti Angležem in tujejem v splošnem. Objavil je izjavno, v kateri daje izraza svojemu občovanju, da je prišlo do teh nemirov. On pravi, da ne bo nicaesar jedel ter pil le vodo, dokler ne bo zaydal mir.

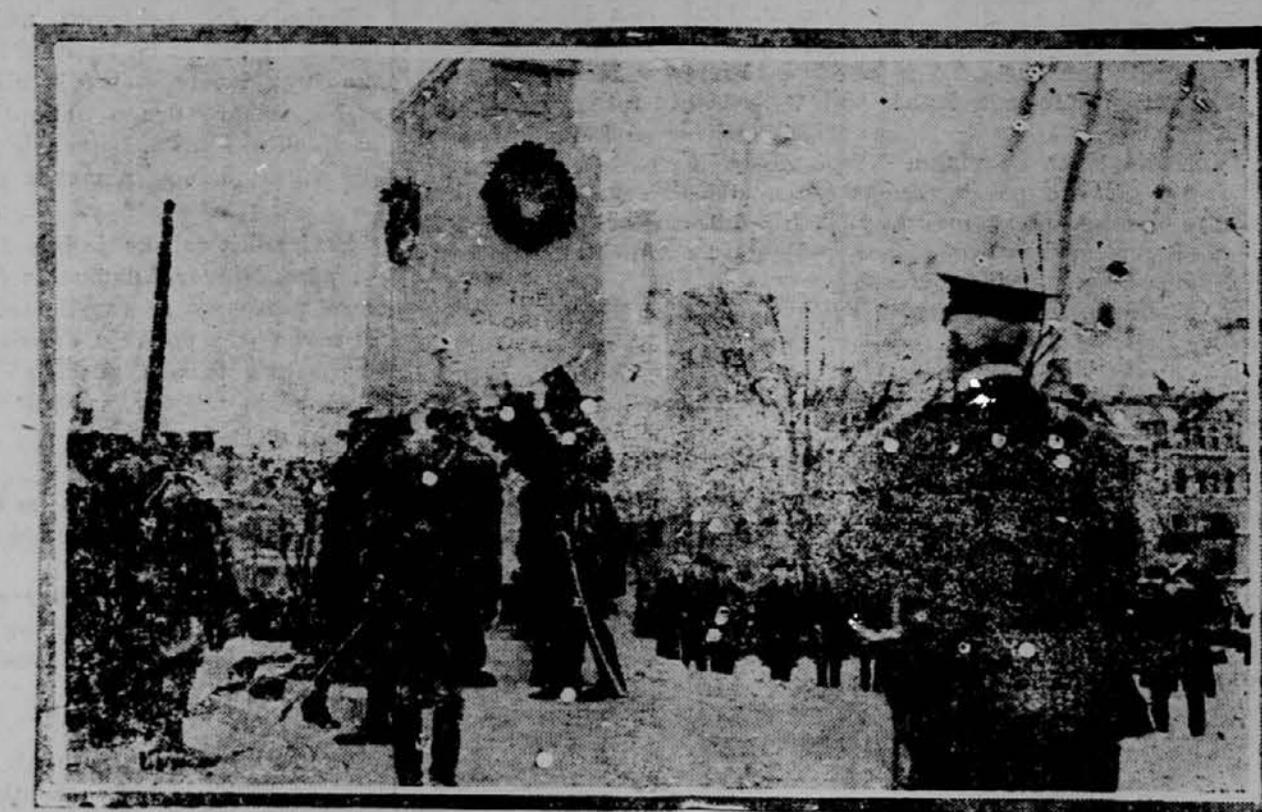
KOBILICE SO DOBRE VOLJE.

Middletown, N. J., 22. nov. — Po poljih v okolici tukajnjega mesta je opaziti velike roje kobilic, ki skacejo veselo na skrog. To je velika redkost za sedanji letni čas.

SMRT SLAVNE PEVKKE.

Kodanj, Dansko, 22. nov. — Kristina Nilson, slavna pevka, je umrla danes zjutraj tukaj.

Pokojnica je bila znana tudi v Združenih državah, kjer je predilekta številne koncerte.

Kot vse druge zvezniške države, je tudi Kanada pokopala svojega "neznanega" vojaka. Slika nam kaže lorda Bynga, generala vojnega kanada, ko položi venec na njegov grob.

STALIŠČE ITALIE GLEDE RAZROŽENJA

Italijanski delegati obžalujejo, da preprečuje stališče Brianda akcijo za skrčenje sil na kopnem.

Washington, D. C., 23. nov. — Ko se je objavilo omejitev razprav v zadevah, tikajočih se sil na kopnem, niso italijanski delegati na konferenci prav nič pričivali svojega razočaranja ter rekli, da se ne bodo razprave tako daleč v tej smeri kot katerevoli druga sila. — kajti Italija je za mir, — se je glasilo nadaljnje oficijelno ugotovilo italijanske delegacije.

Glasilo se je danes, da ni stala Italia nobenega predloga glede moči njene lastne mornarice ter mornarice sil v Sredozemskem morju. Mornariški izvedenci Italije študirajo sedaj probleme z različnimi strani ter hočejo predložiti svoje nazore, ko se bo konferenca lotila razprave glede tonaze francoske in italijanske mornarice.

Italija ni bistveno interesirana pri vprašanju glavnih ali kapitalnih ladij. Nikakih glavnih ladij bi se itak ne zgradilo z njene strani v teknu naslednjih desetih let, tudi če bi ne bil uveljavljen mornariški praznik. Vzdružje mornarne sile pomožnilo bojnih ladij pa je bistveno za Italijo in prav posebno raditev, ker ne obstaja izza svetovne vojne nikakva skupnost interesov med narodi ob Sredozemskem morju ter je vsaka država prisiljena varovati svoje lastne koriste.

Zastopniki Italije se bili iz početka polni upanja, da bo mogoče najti pot, da se spravi vprašanje pred konferenco, ki naj bi razpravljala c. njem v najširšem smislu. Upliv Brianda, francoskega ministriškega predsednika ter načelnika francoske delegacije pa pripisujejo, da se konferenca ni lotila razpravljanja glede oboroževanja na kopnem.

Veliko oviro, — je rekel eden izmed italijanskih delegatov, — je položil na pot M. Briand, ki je izjavil pred konferenco, da bo Francija skrčila svojo armado šele potem, ko bo dobila zavoljiva jamstva, da je lahko varna pred vsakino napadom. Briand je rekel, da je v slučaju, da se bo dalo taka jamstva, pripravljati razpravljanje glede skrčenja oboroževanja na kopnem.

Rekel je, da nameravajo zgraditi njegova naprava zračno ladjadlo, ki bo vsebovalo 15,000 kubičnih metrov in ki bo vozila z naglieco sedemdesetih milij na uro.

Razven pošte in paketov bo lahko prevedla tudi trideset do štirideset potnikov. Potovanje bo trajalo tri ali štiri dni.

Eckner je prorokoval popolen preohrbat v trgovskih odnosnjih med Evropo in Južno Ameriko.

Rekel je, da bo ustanovljena na Španskem družba, ki je nalogu bo

dati na razpolago finančna sredstva, dočim bodo tehnično organizacijo izvršili Nemci.

SLOVENSKO — AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1922 je že v tisku. Prihodnji teden ga pričnemo razpustiti. Cena je 40 centov. Ker smo ga tiskali le omejeno številko izvodov, naj ga vsak, ki ga

čeče imeti, takoj naroči.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 Cortlandt St., New York City.

RIMSKI ČASOPIS NAPADEL BRIANDA

Rimski list izjavlja, da ima v Evropi edino Francija armado, ki je nevarna miru Evrope.

Rim, Italija, 23. novembra. — List "Epoca" da je v svojem komentarju glede gospoda francoskega ministriškega predsednika Brianda pred konferenco v Washingtonu izraza upanju, da niso Amerikaneci tako ignorantni in zasplošljeni, da bi vsi resno fantizirajo M. Brianda, da je v Rusiji in Nemčiji devet milijonov oborženih mož, pred katerimi se mora Francije zavarovati.

Le ena preteča armada obstaja v Evropi, namreč francoska, — pravi list v načalnjem.

Dobro je spomniti se, da ima Francija monopol na železo v Evropi. Ona je vzel zeleno rudnike Nemčiji ter jih dala Poljakom ter tudi prisili Nemčijo, da je stopila v francosko-nemško kombinacijo, katero kontrolira Francija.

M. Briand pravi, da Francija ne zasljuje poti vojaške hegemonije v Evropi, — se glasi na daljje v listu, — a ker noče razrožiti 800,000 francoskih in 400 tisoč poljskih vojakov, jamči s tem francosko vojaško in ekonomsko hegemonijo. Poskus 36 milijonov Francov, da drže v srednjem 260,000,000 Rusov in Nemcev, ne more imeti za posledico nič drugega kot novo vojno z orožjem, katero si more izmisli le najbolj strašno sovraštvo.

General Bencivenga italijanske armade je dal v listu "Il Paese", ki je organ prejšnjega ministriškega predsednika Nitti-ja, ki je ves čas kritiziral washingtonske Konference, izraza svojemu mnenju, glede ameriškega programa.

Državni tajnik Hughes je napravil več napak, — je rekel general. — Prva je bila, da se je razpravljalo o mornariškem oboroževanju ločeno od oboroževanja na kopnem. Drugič ker je domnevral, da tici vsa moč na morju v velikih ladjah in tretjič, ker je domnevral, da bo problem razorženja avtonomčno rešen, ko bo prišlo do dogovorov med Združenimi državami, Anglijo in Japonsko, to je med glavnimi silami, ki domnevajo, da lahko vodijo usode celega sveta.

V poteku konference pa se je pokazalo, da hoče priti tudi drugi narodi do besede in da ni mogoče skleniti trajnega dogovora, dokler se ne dobi dovoljenja vseh narodov.

Nisti boležni je usahlil tudi Liga narodov, to je Liga Francije, Anglije in Japonske.

S KONFERENCE V WASHINGTONU

KAJ JE KITAJSKA? TO JE M UČNO Vprašanje za razoževalno konferenco, na katero sta prišla dva od kitajc ev in eden z Japonske strani. — Root ove zaobljube.

Washington, D. C., 23. nov. — Lucy Root nekaj ali sploh nica.

Zaobljube, navedene v tozadovnih principih Roota, obsegajo tudi kitajski narod kot tak ter celo ozemlje, katero se smatra sedaj za kitajsko. S kitajske strani pa se glasi, da ne bodo pomenujata te zaobljube člora ničesar, če bo Japonska vstrajala pri naziranju, da se tičejo le omejene Kitajske, brez Mandžurije, Mongolske in Santunga.

KAJZERJEVO SLIKOKO SO ODSTRANILI IZ POSLANIŠTVA.

Washington, D. C., 22. nov. — Danes so odstranili iz nemškega poslaništva kajzervevo sliko in vse druga znamenja, ki so spominjala na zadnji nemški režim. Vso poslopije bodo prebarvali in prepleškali. V hiši ni že pet let nihče stanoval.

SMRT ODLIČNEGA ANGLESKEGA SOCIJALISTA.

London, Anglija, 22. novembra. — V starosti 79 let je umrl odlični angleški socialist in socijalistični pisatelj Henry M. Hyndman.

LORENCI ZAHTEVAJO ENAKOPRAVNOST NEMOJJE.

Metz, 22. novembra. — Republikanska društva v Lorenski so sprejela rezolucijo, ki zahteva, naj bo v šolah nemški jezik enakopraven s francoskim. Republikanci se zavzemajo tudi za žensko volilno pravico.

SLOVENSKO — AMERIKANSKI KOLEDAR.

Predvčerajnjem je bilo v prvih številkah "Glas Naroda" napačno poročano, da stane "Slovensko-Ameriški Koledar" za prihodnje leto 35c. Cena je 40 centov s poštnino vred za Ameriko in za stari kraj.

Toliko v pojasnilo.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom načelo banko izvršuje po nizki ceni, zanesljivo in hitro.

Vendar pa bilo načelo cene sledete:

Jugoslavija:

Raspodelite na nadaljnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$ 1.20	1,000 kron	\$ 3.90
400 kron	\$ 1.60	5,000 kron	\$19.00
500 kron	\$ 2.00	10,000 kron	\$37.00

Glasom naredbe ministrov za pošte in brzov v Jugosloviji je sedaj mogoče tam nakazovati značilne potne odine dinarjev; na vsake tisti kreno da izplača en dinar; razmerje med dinarjem in kreno ostane torej neizprenjeno.

Italija in nasledno ozemlje:

Raspodelite na nadaljnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 2.60	500 lir	\$22.00
100 lir	\$ 4.70	1,000 lir	\$44.00
300 lir	\$13.50		

Nemška Avstrija:

Raspodelite na nadaljnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nem.-avstr. kron</

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
Edited and Published by
SLOVENESE PUBLISHING COMPANY
(a corporation)

FRANK BAKER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izdaja vsaki dan izveniti nedelj v tiskovih.

Za celo leto velja list za Ameriko Za New York za celo leto 57.00
in Canada 58.00 za pol leta 52.50
Za pol leta 58.00 Za Monmouth za celo leto 57.00
Za četr leta 61.50 za pol leta 58.00

GLAS NARODA
(Voice of 100 People)
Wednesday Day Monday Sunday and Holidays.
Subscription yearly 65.00

Subscriptions on Agreement.

Dopisni brez podpisna in oznakom se ne preobčujejo. Denar naj se blagovor pošteje po Money Order. Pri upravljanju krije, narodnikov predime, da se na takem predmetu blagovne nasmata, da hitrejši najdemo narodnika.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ALICE PRINTING CO., INC.
TRADESMARK COUNCIL
NEW YORK CITY

RAZOROŽEVANJE.

Aristide Briand je velik govornik. Lahko se reče, da je on najuglednejši govornik Francije.

Té dni je na konferenci, katere namen je spraviti orožje s sveta, govor, ki je bil v vseh ozirih lep in zmanjšiv. Govor je imel le eno napako: bil je prelep in hotel je preveč dokazati.

Francoski ministarski predsednik je bil tako brez takten, da je javno povedal, kar bi moral ostati tajno, namreč, da ne sme biti govora o razoroževanju.

Mornariška sila bo zmanjšana. Veliki drednoti so postali vsled novih iznajdb brez pomena. En zrakoplov je več vreden kot troje drednotov. Vsledtega bo treba vreči te stare škatle med staro šaro.

Orožje bodočnosti bodo podmorski čolni, strupeni plini in aeroplani.

Na suhem, kjer bi razoroženje pomenilo na milijarde prihranka, kjer bi se dalo odstraniti marsikatero vojno nevarnost, na suhem pa ne sme biti govora o razoroženju.

To je povdarjal Briand. To svojo trditev je vtemeljil s staro frazo, da je Nemčija še vedno močna in da mora biti Francija pripravljena za vsak slučaj.

S Francijskimi so potegnili tudi Italijani. Tudi oni niso za razoroženje na kopnen, češ, da jih preti velika nevarnost od Jugoslavije...

Zastopom om Japonske, Velike Britanije, Amerike, Belgije in Portugalske je bilo to Briandovo ugotovilo povsem povšeč.

Kdo bi si mogel misliti, da bi se Francija tako ponizala. No, in tega tudi ni nihče mislil.

Konferanca je dolgo trajala, pa dosedaj ni bilo izgovorjene še nobene besede o razoroževanju na slemem. Briand bi boljše storil, če bi tega posebej ne povdarjal.

Neki francoski pregovor pravi: — Kdor se bratita se obtožuje.

Namen Briandovega govora je bil, braniti pred vsemi svetom imperijalistično roparsko politiko Francije.

V zvezi s tem je tako značilno stališče Japonske.

Njen zastopnik, princ Kato, se je postavil gracijožno na stran Francije.

Japonska razume francosko stališče. Saj je vendar tudi ona obdana od "sovražnikov", ki bi v slučaju najmanjšega znaka slabosti napadli miroljubno Japonsko.

In kdo so ti "sovražniki"? Koreja, Kitajska in Rusija. To so dežele, katere izrabljajo tolpe japonskega cesarja in jih izkorisčajo, če se juri le tudi prilika zat.

Podobno je z nemško "nevarnostjo", ki preti Franciji.

Vse hočejo storiti na konferenci v Washingtonu, vse, prav vse, samo o razoroževanju ne sme biti nobenega govora.

Iz Slovenije.

Požari; milijonske škode.

Dne 17. oktobra je nastal požar pri Franceti Pireu v Podljubljenu, št. 1, župniji Smihel pri Novem mestu. Požar se je vselel silne suše litro Širil. Vode ni daleč na okrog,

tudi ljudi ni bilo doma, ker so bili na sejmi v Novem mestu. Da niso prihitali na pomoč ljudje iz Bircane vase, bi bila že itak velika škoda še veliko večja. Pogorelo je pet gospodarjev popolnoma s hišami in gospodarskimi poslopji,

enemu je ostala samo hiša. Zgorelo je vse žito, okrog 700 mernikov, 600 mernikov krompirja, vse mrvu in krma za živilno, 4 prasiči in vsa oblike. Škoda se ceni nad 1 milijon krom. Dve vdovi sta ostali brez vsakega premoženja s koperje nedostrosti otrok.

Dne 17. okt. je nastal pod kožočem posestnika Janeza Hribarja v Malem Korenu, občina Ambrus, ogenj, ki je v teku ene ure vpepel kozolec ter vsa poslojava z vsemi premičinami vred posestnika Janeza Zajca, ravno tam.

V nedeljo 23. okt. je začela gorjeti papirnica v Goricanah pri Medvodah. Požar se je vodil, že mnogo stvari iz umetnosti zaprete

trdu pogasili. Pogorele so delavnice. Škoda je 1 milijon krom.

29. oktober se ne bo več praznovati.

Predsedništvo pokrajinske uprave za Slovenijo objavlja:

Zadnje dve leti se je praznovano s slovensko službo božjo dan 29. oktobra kot dan narodnega osvobojanja, dati ta dan ni bil sprejet med državnimi prazniki, ker se praznuje 1. december kot državni praznik narodnega združenja. Z oziroma na itak preečenje število državnih praznikov se 29. oktober sledje ne bo več praznovati.

Pomanjkanje vode.

Mariborski magistrat je izdal stre odredbe proti potrati vode.

Tavine na sodišču v Mariboru.

Na okrožnem sodišču se že dalj časa pomnavajo tavine oblike,

zlasti žilinskih sušenj, površnikov in klobukov. Tavoti kradejo tudi

iz zaprtih omar. Posebno nesrečo

je imela višja sodna svetnik Ravnikar,

kateremu so držni tativi pokrivali razburjen, da se ne spominja, ko

likokrat ga je zabolel v vezi in

dvorane. Tudi finančnega svetnika dr. Valjavea so najbrže isti zlikovci počastili s svojim obiskom in mu odnesli iz zaprite o-tisoč kron. Kdo je tát, se ne ve. mare suknjo in klobuk.

Laibach — Oberlaibach.

Neverjetno je vendar resnično, ker to zatrjujejo bližnji očividec iz srednje onih, ki so zgornje orosniška patrolja v svilnih v slamo zakopan voz zapravljivček, vreden 3600 krom, kateri je bil ukraden Franen Čebulu v Podborštne v Mariboru. Kakih 10 takó napisanih voz je odslo iz delavnice proti Ljubljani. To je izvajanje jugoslovenskega čuta!

Najden ukraden voz.

Pri Ivanu Lavriču v Kamniku, Prešernova ulica št. 84, je našla orosniška patrolja v svilnih v slamo zakopan voz zapravljivček, vreden 3600 krom, kateri je bil ukraden Franen Čebulu v Podborštne v Mariboru. Kakih 10 takó napisanih voz je odslo iz delavnice proti Ljubljani. To je izvajanje jugoslovenskega čuta!

Pretep v Medvodah.

V gostilni Julija Novljana v Medvodah so se fantje spri. Ko so zapustili gostilno, so se na Jarčevem dvorišču stepili. Med pretepmi je bil na glavi in životu težko poškodovan Ant. Mauri iz Svetja.

Velika tativna na vlaku.

Dne 19. oktobra pri juntranju vlaku je bila delavna Antonu Lupšina z Jesenice med vožnjo Jesenice—Škofja Loka ukradena iz zadnjega blačnega žepa denarnica z vsebino 12 tisoč krom.

Tativna kolesa.

Ivanu Ažmanu iz Hrašč v Cirklu in Jeleniu iz Črnivega sta bili pred Sokolskim domom v Radovljici u-

Stanovanjska tragedija v Ljubljani.

GOSTILNIČAR ANTON JALEN ZAKLAL HIŠNEGA GOSPODARA RAČUNSKEGA NADSVETNIKA AVGUSTINA ZAJCA. MORILEC ARETIROVAN.

Umor, Makršnih pozna malo pozneje, ko je zbežal. Izneudcan ljubljanska kriminalna statistika, Zajc je bil očvidno takoj tako se je zgodil 6. novembra popoldne težko ranjen, da se ni mogel v Ljubljani. Najemnik gostilne niti. Skusal pa se je vseeno rešiti "Pri Jurju", 57letni Anton Jalen v stanovanje vdove Vider, ko je šestkrat zabolzel z velikim Težko ali mogoče že tudi smrtnih kuhinjskih nožem hišnega gospoda, no ranjeni Zajc se je takoj, ko je dardia Avguština Zajca, ki je ob edpri vrata stanovanja gospe Vider, zgrudil nezavesten na tla. Iz

Gostilna "Pri Jurju" se nahaja prsi mu je močno enkrilja kri.

Na Poljanski cesti št. 11 na levo Gospa Vider, ki je zaslila nena-

v pritličju. Lastnik enomadstropnega rotopa, je pohitela v prvo so-

ne hiše je bil Avguština Zajc, ra- bo, da vidi, kaj se godi. Nudil se

čeunski nadsvetnik pokrajinski u- ji je strašen prizor. V mlaki krvi

prave, star okoli 40 let. V pravem je ležal v smrtnih vzdihljah ne-

nadstropju stane poleg rodbine srečni Zajc, poleg njega pa je stal

hišnega gospodarja še profesor I. z nožem v roki morilec. Skušala

Pantar s soprovo, v pritličju na je umorjenca dvigniti in tem

desno vdova Marija Vider s svojo trenutku je Jalen svojo žrtev še

redbino, dočim so na levih gostilničnih zabolzel z nožem. Medtem

ki prostori Antona Jalena, ob je pribela gospa Zajčeva, ki se

je glasno iteče vrgla s svojimi o-

Gostilničar Anton Jalen je imel tročički pred truplo svojega moža, po lastni izpovedbi že staro so-

Vest o umoru se je seveda bliv- rvašča na Avguština Zajca, ki je skoma raznesla po Poljanski ce-

izviralo deloma tudi iz politične- sti. Ko je vstopil nadredar Martin

ga nasprotnika. Kot pristaš dveh Erjavec v vežo, je našel tankaj

nasprotnikov in strank sta se ponovno sprekli. Njegov srd na hišne-

naredili! Jalen mu je kratko od- ga gospodarja pa se je še povečal, govoril: "Zaklal sem ga, sedaj pa

ko ga je Zajc ponovno razdržal naredite z menoj, kar hočete!"

z odpovedjo gostilničnih in stano- Jalen je bil takoj odveden v poli-

vanjskih prostorov, oziroma s po- vijenih zaporedij v zaslišanju.

Eva je bila ustvarjena iz Adamevega rebra. Jako smešno; re-

bro vlada zdaj moževi glavi in

srce, njegovi pameti in vesti!

Svet se vrti okoli solne in

ljubzni. Zato ni čudno, da se

mu tolikokrat zvrsti v glavi in da

mu je potem tako slabo.

ga, tako da sta si bila celo sorod-

nički, nato je bila sreča, da so

če, da je bila v sreči, da je bila

če, da je bila v sreči, da je bila

če, da je bila v sreči, da je bila

če, da je bila v sreči, da je bila

če, da je bila v sreči, da je bila

če, da je bila v sreči, da je bila

če, da je bila v sreči, da je bila

če, da je bila v sreči, da je bila

če, da je bila v sreči, da je bila

če, da je bila v sreči, da je bila

če, da je bila v sreči, da je bila

če, da je bila v sreči, da je bila

če, da je bila v sreči, da je bila

če, da je bila v sreči, da je bila

če, da je bila v sreči, da je bila

če, da je bila v sreči, da je bila

Pridigarjeva hči.

Kriminalna povest. Spisal Julian Hawthorne.

(Nadatjevanje.)

Molč sti stopala dalje, dokler nista dospela do reke.

"Tukaj je bilo, kjer sva se previkrat našla", je rekla Albertina. "Tam moli se deblo iz vode, ob katerega je trčil tvoj čoln in se prevrnil; in ti si splaval na breg, kjer sem stala jaz. Kako si bil moker in kako so se snejale vase, tvoje črne oči! Ali je mogoče, da je tega šele šest tednov? Nič ved kot šest tednov! In v tem času sem te videla osemkrat. Osem ur in moglo so izpremeniti vse moje prejšnje življenje!"

"Tako tudi snrt vse izpremeni", je zamišljeno dejal Saroni. "Da, kakor smrti pečat je na jino srečanje sklenilo preteklost", je šepetal Albertina, "in kakor po smrti mama je vzvezelo novo življenje, življenje v nebesih — ali nama-li ostanejo večno nebesa?"

"Ne bojim se ničesar, zadovoljen sem!" je odvrnil Italjan in prekrizan rok strmel v temno reko. "Ljubezen ostane ljubezen, celo v peku!"

"A kako naj konča najma ljubezen?" je vprašala Albertina, se oklenila njegove roke in naslonila glavo na njegovo ramo.

"Kako — konča?" je vzkliknil Saroni naglo.

"Ako se morava ločiti, ako najma ljubezen postane gorje! In ločitev mora priti enkrat, jaz sem samo hči ubogega pridigarja, ti pa si knez in povrh še katoličan. Ne moreš me poročiti."

"Jaz se nisem sam ustvaril, iz lastne svobodne volje sem to vzljubil", je dejal Saroni, "in kar sem razum tega, to polagam tebi, draga, k nogam. Midva sva mož in žena, ti si moja, jaz sem tvoj, nazu ni mogoče ločiti. In kobi me duhovnik poročil z drugo, bila bi ti vseeno moja žena in ne ona."

"Ali meniš s tem, naj postanem tvoja ljubica?" je mirno vprašala Albertina.

"Ne!" je vzkliknil in kakor v studu zanimali z roko. "Ti si —

"Počakaj trenutek. Jaz te ljubim iz vsega sreca; ja to edino čustvo, ki je kdaj vzkliklo v mojem sreca. Ko bi ti jaz bila enaka, ko bi ti pred svetom ne imel izgubiti nič več kot jaz, potem bi takoj slje s teboj. Ne potrebovala bi druga kot tvoje ljubine, kajti ako bi imela njo kdaj izgubiti, tedaj bi tudi vse drugo zame ne imelo nobene vrednosti več. O, kako sladko bi moral biti to!"

Manara je poslednje besede, kakor v sanjah in pritiskala svoje lice na njegovo ramo. On jo je gledal in si gladil brado. Videl je, da je bila eksaltirana, in pozna, da je zadostno, da je vedel, da je nepreračunljivo to, kar utegne ona.

Najprvo se je zdelo, kakor da ne misli ničesar več reči. Očividno je mislila svojo poslednjo misel, kako bi hotela izkliciti vse druge. Ali naenkrat se je opristila njegovega objema, stopila preden, nato pogledala trdno v oči in resno rečla: "A ne smej me napraviti ljubosumne."

Saroni se je zasmuel in jo skušal pritegniti zopet k sebi.

"Tudi bi ne smel ljubiti nobenega drugačega človeka", je nadaljevala Albertina in težko sopla. "Ko bi se druga ženska le svoje roke dotaknila, bilo bi mi kakor smrteni strup. Jaz ne opiram svoje časti na obred ali na dogmo kakor druge ženske biti omogočeni v smislu zakona ne velja v mojih očeh nič. A jaz imam svoje lastne nazore o časti in nihče naj se mi ne predzrme se jih dotakniti! Na kolennih bi ti sledila po svetu, a rasi bi te videla mrtvega, nego pa doživel, da bi štital kdaj za drugoto, kar čutiš zame! Ali si zvest je nadaljevala; od notranje razburjenosti skoraj nezmožna dihati in stopila je tik preden, pogrezojao globoko svoje oči v njegove. "Ako se sploh morava ločiti, potem naj bo sedaj."

"In kaj bi potem storila?" je vprašal Italjan.

"Domov bi šla k očetu in prepisovala njegove pridige, kralpa njegove nogavice in prenasala njegova karanta in bila bi pametna... in skočila bi tu noter v vojo, da in podoba mojega tripla najti bo živi dan pred očmi!"

Izbruhnila je te besede v najgodka!"

Doživljaji ameriškega avijatika v Mehiki.

Poroča Louis Bernheimer.

Tri mesece v zraku nad Meinikom! To je bil doživljaj Eddie Stinsona, izvedenega pilota, ki se je pred kratkim vrnil iz Mehike na Curtiss letalno polje v bližini New Yorka. Čudne povesti je pripovedoval ta kratkobesedni pilot, — o junastvu mehiških generalov in o drugih mišenih stvareh.

Dan je bil pust in obširno letalno polje je bilo prazno. Nikakih aeroplakov ni bilo v zraku, kajti oblaki so viseli nizko in veter je pihal sunkoma. Zbrali smo se torej v kabini velikanskega Remington-Buranielli aeroplana ter govorili o vojni, o čudovitih doživljajih v zraku in neštetičnih drugih stvareh. Prišel je na vrsto tudi Stinson ter pričel:

— Če bi si lahko izbral, kje naj živim svoje ostalo življenje, v Združenih državah ali Mehiki, bi si gotovo izbral Mehiki. Podnebje je neverjetno čudovito. Mesto Chihuahua leži naprimer 5500 čevljev visoko. Solnčni žarki so vroči, zelo vroči, a niti enkrat v teku treh mesecev še nisem potil. To pa velja glede celega leta. Podnebni padec nekaj snega, a ne dosti. To je v resnici čudovito podnebje Živel bi tam, a pod naslednjim pogojem: Napraviti bi morali zame "open plumbing". Jaz ne mislim, da je v celiem mestu dobiti banjo dno, steje mesto 40.000 prebivalcev, razen v hotelu. Mehikanci se ne kopljajo ter ne rabijo vsled tega kopaliških banj.

Cudno je videti moške in ženske, ki perejo svoje perilo v reski, tekoči složi mesto. Čeprav se nikdo ne koplje, so ljudje vendar zelo skrbni glede svojega perila. Videti je moške in ženske slene, ko perejo svoje perilo. Slednje posuše na solnec ter kramljajo toliko časa, dokler ni perilo suho, nakar ga zoper oblečejo.

Kako sem prisel v Chihuahua City? Poslali smo zrakonos El Paso, ga sestavili tam in poletel sem proti jugu, preko meje, na razdaljo 170 milij. Vzel sem mehanika s seboj. V bližini mesta je dobro letalno polje.

Moja naloga je bila, najprvo prodajati aeroplane mehiški arazi. Pri tem pa je prišlo do čudnih stvari. Izprševali so me ne prestano glede bombardiranja. Vršila se je ravno majhna radikalna revolucija v nekem delu dežel in hoteli so, da bi jaz posvetil ustavnemu. Ko so me vprašali, kaj bi storil, če bi me prosili, da jim pomagam v boju proti revolucionarjem, sem jim odgovoril, da bi takoj odletel nazaj v Združenih državah.

Da, krasne vojaške godbe imajo v Mehiki, broječe po sto mož. Vsi godeci so bosi, a igrači znajo izvrstno, kajti Mehikanci ljubijo dobro godbo.

Meni se vse dozdeva, da se mehiški generali pogumni ljudje. Jaz vem eno stvar, da namreč ne morete prestrašiti Mehikanca z revolverjem, a to je naravno, kajti vsi nosijo ameriške avtomatične pištole. Kar se tiče letanja po zraku, so mi najprivo rekli, da se boje, — ker sem računal za polete. Ko pa sem jih pričel voziti naokrog zastonj, bi morali videti, kakšen navaj je bil krog aeroplana.

Sedaj pa vam hočem povedati povest o dveh mladičih tam dol, dveh fotografih za kino-slike. Ta dva mladiča sta prišla v Chihuahu City kmalu za menoj. Bila sta Amerikanca in poznal sem obo že v New Yorku. Na svojo lastno pest sta delala slike za tedenške liste. Zaupala sta mi ter me obvestila o načrtu, katerega sta započela.

Hotela sta namreč navaliti na rečno generala Ville, da dobita slike tega velikega, a sedaj mirnega bandita, ki je imel nekoč posla z ameriško ekspedicijo armado in generalom Pershingom. Villa ima veliko farmo približno 60 milij proč od Chihuahua City. Izvedel sem za to in seveda tudi še za številne druge stvari, takoče se Ville. Tako se je baje nekaj nahajai le tristo jardov od kolone Pershinga, ranjen in skrit v neki gorski duplji. Sedaj pa vrlada svojim 1500 ljudem na reči, ki so vsi oboroženi in nevarni ljudje z zeleno pestjo. Vsakega, ki se noče pokoriti, da enostavno ustreliti. To rečno je dobil od predsednika Obregona pod pogojem, da ostane miren. Izvedel sem, da je rečna sama zastrrena kakor kaka trdnjava. Možje so postavljeni na vsake pol milje po cesti, ki vodi v te trdnjavce. Strojne puške krijejo vsa pota, ki vodijo k potopjem.

Skušal se impregoroviti svoje dva prijatelja, naj opustita svoj načrt. Vse moje prigovarjanje pa je bilo zmanjšano, postajala se neznošnje. Slišali smo samo, da je silno bogata, da li je pa starla ali mlada, lepa ali grida, črna ali bela, o tem nismo mogli zvesti niscesar. In ne dovolj, "Morning Post" je prinesla še to vest, da bi mladi par takoj po poroki odpotoval v Ameriko, kjer je prevezel knez važno diplomatsko mesto... Torej absolutno nobenega upanja, da bi mogli zadovoljiti na kak način svojo radovednost!

Vselik nekoga slučaja se je moj odhod na letovišče zakasnil in počakal sem svoje neprovostljivo blivanje v Londonu, da sem še obiskal Saronija in ga v nas vseh interesu malo izpršal. Bil sem tako srečen, da sem ga dobit doma.

Ležal je v manje graciozni neko komodni poziciji na divanu, eno roko si je gladil brado, z drugo pa bohnjal po naslanjanju in njegove misli so bile videti bogive kje.

Na sebi je imel telovnik in lahek suknjič iz finega belega kašmirja z bogatimi zlatimi okrasni in okoli pesa je imel ovito siroko trdečo svilnatou šerpo. Čudni kostum se mu je izvrstno podal in je delal njegov zagoreti obraz še zanimivejši.

Ko me je zagledal, se je sklonil malec pokoncu in mi je pomolil svojo levico. (Nikdar niso mogli dopovedati Saroniju družabno razliko med desno in levo roko.) Stisk njigove roke ni bil krepak, a vedno topel in prirsčen.

"Veseli me, da vas vidim", je rekel. "Odlozite svoj klubok in suknjič. Vlezite se počet na divan meni nasproti, cigarete so na mizi, mrzel punč je tam-le v srebrnem vrču. Tako, zdaj se bova pa lepo kaj pomenila."

Cim je dovolila vladnost, pa sem začel:

"Kake razveseljive novice sem čul o vas, Saroni! Vi hočete iti med blagoslovljene?"

"Da, da", je odvrnil ravnodušno, se obrnil po strani, da mi je mogel videti v obraz, in dostavil:

"V dveh tednih je moja svatba." In nikogar v mestu, da bi se mogel vdeležiti zanimivega do-

skrbi. Vedela sta, da je to njih zadnja noč ter obžalovala svojo smrščnost in trdovratnost. Prišla je luna ter vrgla prek ozemlje svoj srebri plašč.

Ob enajstih sta začula korake. Prihajal je zaupni svetovalec Ville. Povedal je obema, da je sklenil njegov gospodar uničeti kamere in filme ter izpustiti oba druze. Onadva pa nista bila posebno vesela te novice. Rekla sta da kameri vredni \$7500 in da bosta moralia iz svojega žepa povrniti škodo.

— Ne uničite kamere, — sta prosila. — Sežgalova bova film, a prosiva vas, da ne uničite kamere.

Zaupnik Ville se je vrnil k slednjemu ter mu povedal, kaj prosita oba jetnika. Villa ni bil proti temu. Vsled tega so odvedli oba nazaj v hišo in pred očmi — Villa sta sežgalova film v velikem egnju v kamnu. Naslednjega jutra je spremil Villa sam oba Amerikanca do konca farme. Izgledal je slab, kot da ni spel celo noč in ko jima je podal roko v slovo, je rekel: — Mislim, da postajam star. Nobene želje nimam več, da bi koga ubil.

Tako smo zoper sedeli vsi trije v sobi hotela, kjer sta bila oba moja prijatelja popolnoma varna. Izvršila sta nevarno potovanje, zmanjšan in v resnici mi je bilo za oba žal. Kmalu nato pa je eden izmed obeh pričel brskati v svojem kovčegu ter vrgel v naslednjem trenutku na mizo dva zvitka filmov.

— Kaj pa to? — je vzkliknil. — Kaj?

— To so slike. Oceganila svajih. Sežgalova prazen film.

Obenovitev monarhije na Bavarskem.

Tri mesece v zraku nad Meinikom! To je bil doživljaj Eddie Stinsona, izvedenega pilota, ki se je pred kratkim vrnil iz Mehike na Curtiss letalno polje v bližini New Yorka. Čudne povesti je pripovedoval ta kratkobesedni pilot, — o junastvu mehiških generalov in o drugih mišenih stvareh.

Dan je bil pust in obširno letalno polje je bilo prazno. Nikakih aeroplakov ni bilo v zraku, kajti oblaki so viseli nizko in veter je pihal sunkoma. Zbrali smo se torej v kabini velikanskega Remington-Buranielli aeroplana ter govorili o vojni, o čudovitih doživljajih v zraku in neštetičnih drugih stvareh. Prišel je na vrsto tudi Stinson ter pričel:

— Če bi si lahko izbral, kje naj živim svoje ostalo življenje, v Združenih državah ali Mehiki, bi si gotovo izbral Mehiki. Podnebje je neverjetno čudovito. Mesto Chihuahua leži naprimer 5500 čevljev visoko. Solnčni žarki so vroči, zelo vroči, a niti enkrat v teku treh mesecev še nisem potil. To pa velja glede celega leta. Podnebni padec nekaj snega, a ne dosti. To je v resnici čudovito podnebje Živel bi tam, a pod naslednjim pogojem: Napraviti bi morali zame "open plumbing". Jaz ne mislim, da je v celiem mestu dobiti banjo dno, steje mesto 40.000 prebivalcev, razen v hotelu. Mehikanci se ne kopljajo ter ne rabijo vsled tega kopaliških banj.

— Ne uničite kamere, — sta prosila. — Sežgalova bova film, a prosiva vas, da ne uničite kamere.

Zaupnik Ville se je vrnil k slednjemu ter mu povedal, kaj prosita oba jetnika. Villa ni bil proti temu. Vsled tega so odvedli oba nazaj v hišo in pred očmi — Villa sta sežgalova film v velikem egnju v kamnu. Naslednjega jutra je spremil Villa sam oba Amerikanca do konca farme. Izgledal je slab, kot da ni spel celo noč in ko jima je podal roko v slovo, je rekel: — Mislim, da postajam star. Nobene želje nimam več, da bi koga ubil.

Tako smo zoper sedeli vsi trije v sobi hotela, kjer sta bila oba moja prijatelja popolnoma varna. Izvršila sta nevarno potovanje, zmanjšan in v resnici mi je bilo za oba žal. Kmalu nato pa je eden izmed obeh pričel brskati v svojem kovčegu ter vrgel v naslednjem trenutku na mizo dva zvitka filmov.

— Kaj pa to? — je vzkliknil. — Kaj?

— To so slike. Oceganila svajih. Sežgalova prazen film.

ADVERTISEMENTS.

Električni grelci.

Prijeta gorkota električnega grela je tako priljubljena v teh mrzlih dneh, doma in v vsej delavnici.

Električni grelci so varni, prosti vseh sitnosti, ki jih imate s premogom ali lesom.

Mi imamo veliko vrst grelcov v naših izložbah.

The New York Edison Company,

General Offices: Irving Place and 15th Street
Podružnice, kjer se prodajajo in, kjer so na ogled električne primarne, namenjene za učobnost občinstva.

20 Norfolk St 124 West 4th St 362 East 12th St
10 Irving Place 151 East 86th St 155 Tremont Ave

Posebno za Božič. — Slavna ura kukavica za samo \$5.50!

Se nikdar preje niste imeli prilike za tako izvadeno ponudbo, kot vam jo nudimo sedaj. Vsled tega se izkoristite tako. Mi nudimo to čudovito URO KUKAVICO za najnižjo ceno, ki so jo morete mislit, za samo \$5

